

25. narozeninová sezóna Orchestru BERG

WURLITZER NIGHT

... zahajovací koncert sezóny – polská současnost

úterý 4. března 2025

19:30

DOX+

Zygmunt Krauze – Rondo [česká premiéra]

Henryk Górecki – Koncert pro cembalo WURLITZER a smyčce

... s improvizacemi Piotra Orzechowského

--- přestávka ---

Marcin Stańczyk – A Due [česká premiéra]

Aleksander Nowak – Naninana [česká premiéra]

Orchestr BERG

David Danel, Marie Hasoňová, Anna Sommerová, Anna Masojídková – 1. housle; Anna Romanovská Fliegerová, Martina Müllerová, Tereza Horáková, Anna Volková – 2. housle; Kateřina Lískovcová, Anna Šimková, Vanda Kubíková, Josefína Hudcová – viola; Štěpán Filípek, Helena Velická – violoncello; Vojtěch Masnica, Tomáš Novák – kontrabas

Jiří Lukeš – elektronika, Michal Hodan – zvukový design, Jan Komárek – light design

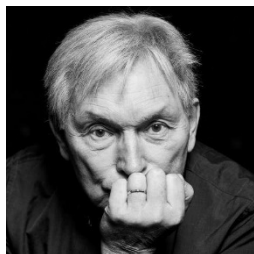
Piotr Orzechowski [PL] & Pavol Praženica [CZ/SK] – Wurlitzer piano

Peter Vrábel – dirigent

Akce se koná ve spolupráci s Centrem současného umění DOX a Polským institutem v Praze.

Koncert Fender Rhodes Night se změnil ve Wurlitzer Night. Proč?

Piotr Orzechowski původně hrál především na klávesy Fender Rhodes, v poslední době si ale oblíbil specifický zvuk elektromechanických kláves Wurlitzer, které jsou konceptem podobné, nabízí ale větší šíři zvukových barev. Jde o nástroj, který mezi lety 1954–1983 vyráběla firma Rudolph Wurlitzer Company [USA]. Zvuk vzniká úderem kladívka na kovový jazýček, který indukuje elektrický proud ve snímači.

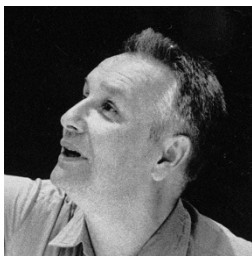
Zygmunt Krauze [*1938] je jedním z výrazných představitelů poválečné polské hudby. Absolvoval klavír a skladbu na Státní vysoké hudební školy ve Varšavě, v roce 1966 odchází studovat ke slavné francouzské pedagožce Nadie Boulanger do Paříže. V roce 1973 mu stipendium [DAAD] umožnilo strávit rok v Berlíně, což bylo rozhodující pro jeho další umělecký vývoj. Od té doby jako jeden z čelných vyslanců polské hudební kultury koncertoval, vyučoval a přednášel téměř po celém světě [USA, Švédsko, Indie, Jižní Korea, Japonsko ad.], organizoval a navštěvoval mezinárodní semináře pro mladé skladatele a muzikology v Polsku i v zahraničí. Byl také zván do porot významných mezinárodních skladatelských soutěží. Zygmunt Krauze je také vynikajícím interpretem současné hudby, často vystupoval se svým ansámblem Warsztat Muzyczny [zal. 1967]. Jako klavírista – sólově i jako komorní hráč – koncertoval téměř ve třiceti zemích světa, vedle skladeb jiných autorů často uváděl i vlastní díla. V letech 1982–1988 žil v Paříži, kde pracoval na pozvání Pierra Bouleze ve výzkumném a tvůrčím centru IRCAM. Mezi lety 1987–1990 byl předsedou Mezinárodní společnosti pro

současnou hudbu (ISCM), plných dvacet let také předsedal Polské společnosti pro soudobou hudbu. Za svou početnou tvorbu obdržel mnoho cen a vyznamenání, mj. Řád rytíře umění a literatury od francouzské vlády (1984).

www.zygmuntkrauze.com

Při práci na **Rondu** se Zygmunt Krauze setkal s Rhodes pianem vůbec poprvé. Tento nástroj a smyčce vnímal jako dva naprosto odlišné světy, které se chtěl pokusit ve své skladbě sjednotit v jeden harmonický celek. Původním záměrem bylo orchestr zapsat tradičně a sólistovi nechat volnost k improvizacím. „Nakonec jsem se ale rozhodl improvizované části zapsat, akceptuji nicméně určité odchylky od zápisu.“ Dílo je věnováno Danielu Cichy, řediteli nakladatelství PWM (Polskie Wydawnictwo Muzyczne).

Světová premiéra Ronda i skladby A due Marcina Stańczyka se uskutečnila 26. března 2017 v Katovicích. Piotra Orzechowského doprovodil orchestr AUKSO pod vedením Marka Moše.

Henryk Mikołaj Górecki (1933–2010) byl vůdčí osobností polské avantgardy v poststalinistickém tání. Studoval mj. i v Paříži a v Berlíně, v 50.–60. letech používá serialismus a další avantgardní techniky. Pozdější díla, od poloviny 60. let, jsou silně ovlivněna minimalismem, mají většinou spirituální náměty a vycházejí z katolické víry. Spolu s Arvo Pärtem bývá řazen ke „spirituálnímu minimalismu“. Od roku 1968 učil skladbu na Hudební akademii v Katovicích, kde byl později jmenován profesorem i rektorem. V roce 1979 na svůj post rezignoval na protest proti tomu, že vláda nepovolila návštěvu papeže Jana Pavla II. v Katovicích. Stáhl se do soukromí a jako člen Klubu katolických intelektuálů se angažoval v boji proti komunistickému režimu. V zahraničí si ho začali všimnout koncem 80. let, od roku 1990 vytvořil několik děl pro Kronos Quartet. V roce 1992 – patnáct let po vzniku díla – vyšla nahrávka „Symfonie žalostných písní“ (3. symfonie) se slavnou americkou sopranistkou Dawn Upshaw, která měla obrovský úspěch u kritiků i publika (prodalo se jí více než milion kusů). V 90. letech psal pro řadu zahraničních objednavatelů, posledních deset let života se ale potýkal se zdravotními problémy.

Koncert pro cembalo a orchestr, op. 40 (1980) vznikl na objednávku Polského rozhlasu pro Fórum skladatelů, rozhlasový cyklus současné polské hudby. Je napsán a věnován polské cembalistce Elżbietě Chojnacké, která jej také společně s dirigentem Stanisławem Wisłockim a členy Polského rozhlasového orchestru uvedla poprvé na koncertě v Katovicích 2. března 1980 – tedy téměř přesně před 45 lety. Koncert je excelentní ukázkou Góreckého minimalismu a můžeme v něm slyšet folklor polských horalů. O deset let později byl koncert poprvé uveden s klavírem jako sólovým nástrojem, skvěle zní i na elektromechanický klavír Wurlitzer.

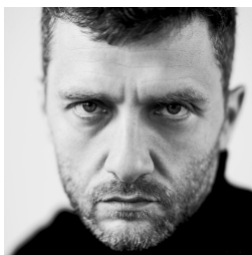

Marcin Stańczyk (*1977) pochází z Łódže, kde vystudoval vedle skladby také práva a hudební teorii. Ve studiu skladby pokračoval u Ivana Fedele na Accademia Nazionale di Santa Cecilia v Římě (2007–2010) a další tři roky v Institutu pro hudební a akustický výzkum IRCAM v Paříži. Účastnil se řady tvůrčích rezidenčních pobytů ve Francii a Itálii, v roce 2018 byl rezidenčním skladatelem festivalu Musica polonica nova ve Vratislavi. Jeho skladby uvádějí po celém světě významná tělesa včetně Klangforum Wien, Ensemble intercontemporain, Ensemble Musikfabrik,

Bang on a Can All-Stars nebo Tokijské filharmonie. Marcin Stańczyk vyučuje na Hudební akademii v Łódži, kde také pracuje u Zemského správního soudu.

www.marcinstanczyk.com

Ve skladbě **A Due** (Pro dva) jsou smyčce rozděleny na dvě skupiny, sólista mezi nimi tvoří jakýsi most. „Plnou podobu díla dokáže zprostředkovat pouze živé provedení. Velká část klavírního partu je v rámci dialogu mezi hudebníky ‚předstíraná‘. Sólista udělá gesto, jako by se chystal hrát krátké akordy, ale často se jeho ruce zastaví těsně předtím, než se dotknou kláves, a místo něj zahraje pravá nebo levá část orchestru. Jako by rozehrával ostatní pouhým svým gestem. Máme tak dojem, že sólista hraje na klavír i na oba orchestry zároveň.“ (Marcin Stańczyk)

Aleksander Nowak [*1979] pochází z Gliwice, skladbu studoval v Katovicích [Aleksander Lasoń] a na University of Louisville v USA [Steve Rouse], od roku 2008 vyučuje na Hudební akademii v Katovicích, kde mezi lety 2020–2024 vedl katedru skladby a hudební teorie.

„Svět vnímám narativně, příběhy považuji za inscenace určitých pravd.“

Jeho charakteristický „životopisný“ způsob komponování se odráží v poetických názvech jeho děl, jako například minikoncert pro housle a komorní orchestr *Cry Little Baby, Cry* [2011], *Breaking News* [2011] pro symfonický orchestr a syntetický hlas, *I Symphony „Truth?“* pro symfonický orchestr ad. Vytvořil i opery *Sudden Rain* [2008], *Space Opera* [2015] a *ahat ilī –sister of gods* [2018], dvě posledně jmenované na libreta polské spisovatelky Olgy Tokarczuk. Mezi jeho významná díla patří i dnes uváděná *Naninana*.

www.aleknowak.com

Relativně krátká skladba **NANINANA** pro amplifikovaný klávesový nástroj a smyčcový orchestr [uspořádaný do dvou symetrických skupin] je skladbou o specifickém druhu nepřítomnosti. Tuto nepřítomnost bychom mohli definovat jako vnímatelnou, ale těžko pochopitelnou. Objevuje se tu mnoha způsoby – od tónů, které by měly zaznít, ale nezní naplno, přes první výstup sólisty, v jehož partu jsou fragmenty melodie, která je ale většinou improvizovaná po závěr, který tu je, ale jako by nebyl... Mottem je anonymní báseň, která se snad vztahuje ke konceptu známému jako „Schrödingerova kočka“, což je pokus vysvětlit složitý kvantový jev v malém měřítku našeho světa.

Where, oh, where
is that cat which is
and is not there?

Kde, ach, kde
je ta kočka, která je
a není zde?

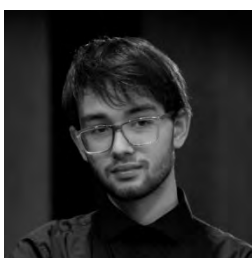
Skladba vznikla na objednávku polského Národního audiovizuálního institutu (NInA, dnes FINA) ke slavnostnímu otevření jeho nového sídla. Ve Varšavě ji tak 29. května 2015 premiéroval klavírista Piotr Sałajczyk za doprovodu orchestru AUKSO s dirigentem Markem Mošem.

Noty na všechny skladby vydalo nakladatelství PWM – Polskie Wydawnictwo Muzyczne.

Jazzový klavírista **Piotr Orzechowski / Pianohooligan** [*1990] se pohybuje mezi světem klasické a jazzové hudby, vystudoval klavír na Hudební akademii v Krakově a na Berklee College of Music [USA]. Jeho osobitý styl mu vynesl řadu ocenění, tím nejvýznamnějším je bezpochyby vítězství v prestižní soutěži Montreux Jazz Solo Piano Competition [2011], po němž následovala pozvání ke koncertům po celém světě. Spolupracoval mimo jiné s Philipem Glassem, Stevem Reichem, Krzysztofem Pendereckim, v oblasti jazzu například s Randy Breckerem, Avishaiem Cohenem, Victorem Mendozou nebo Michałem Urbaniakem. Jako sólista vystoupil také s řadou významných polských orchestrů – Sinfonia Varsovia, Polský rozhlasový symfonický orchestr v Katovicích, orchestr AUKSO, Polský rozhlasový orchestr ve Varšavě... Dvě jeho sólová alba – *Experiment: Penderecki* [2012] a *24 Preludes & Improvisations* [2017] – vydalo nakladatelství Decca Classics. V roce 2024 vyšlo zatím poslední album *Critique of Swing in Two Parts* [Kritika swingu ve dvou částech].

www.pianohooligan.com

Pavol Praženica [*2001] se kromě klavíru věnoval i zpěvu a byl členem Kühnova dětského sboru. Klavír studoval na Gymnáziu a hudební škole hl. m. Prahy, na Akademii múzických umění v Praze je ve třídě Ivo Kahánka. Absolvoval nespočet interpretačních kurzů pod vedením renomovaných interpretů [Daniil Trifonov, Shai Wosner, Michel Beroff, Epifanio Comis, Denis Kozuchin]. Získal desítky ocenění v klavírních soutěžích doma i v zahraničí – 1. cenu v soutěži Elevato [Portugalsko] nebo 3. cenu na prestižní mezinárodní soutěži v nizozemském Enschede, zvítězil v mezinárodní Smetanovské klavírní soutěži, v soutěži

konzervatoří nebo v soutěži Nadace Bohuslava Martinů. Jako sólista vystoupil se Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK, PKF Prague Philharmonia nebo Janáčkovou filharmonií Ostrava, hrál v Německu, Izraeli, Turecku, Nizozemsku, Rakousku, Dánsku, Kanadě a na Slovensku. Jeho velkou vášní je komorní hudba, spolupracuje s instrumentalisty i pěvci, je členem klavírního tria Vyšehrad a tria Ernesta Blocha. Byl oficiálním korepeticem soutěže Pražského jara nebo Ševčíkovy akademie. Společně s Terézií Hledíkovou založil koncertní řadu Hudba mezi obrazy.

Peter Vrábel je slovenský dirigent, který žije a pracuje v Praze. V roce 1995 založil Orchester BERG a určil jeho hudební směřování – díky němu je dnes tento orchestr oceňován jako jedinečný interpret hudby 20. století a hudby soudobé. Spolupracuje se soudobou českou skladatelskou špičkou a vytváří inspirativní tvůrčí prostor pro vynikající umělce mladé generace. Je držitelem Ceny Gideona Kleina. Za svoji práci s Orchestrem BERG získal v roce 2010 od České hudební rady / UNESCO ocenění za zásluhy o kvalitu a šíření české hudby.

Orchester BERG je špičkové české těleso, které již řadu let přináší svěží vítr na českou hudební scénu – uvádí inovativní a zároveň divácky atraktivní projekty kombinující současnou hudbu s tancem, filmem, divadlem, projekcemi apod. Je průkopníkem uvádění současné hudby mimo tradiční sály – od roku 2005 vystoupil v celé řadě industriálních objektů i v rozestavěné stanici pražského metra. Jednou z nejvýznamnějších aktivit orchestru je podpora českých skladatelů především mladé generace. Za dobu své existence objednal a ve světové premiéře uvedl téměř tři stovky nových děl. V českých premiérách také představuje tvorbu těch nejvýznamnějších zahraničních skladatelů, mimo jiné i hudební divadlo Schwarz auf Weiss Heinerja Goebbelse, hudebně filmový kus Up-close Michela van der Aa, unikátní celovečerní kompozici In vain Georga Friedricha Haase nebo legendární dílo Györgye Ligetiho Poème symphonique pro 100 metronomů. Orchester BERG uvedl celou řadu vlastních originálních projektů, například ve spolupráci s tanečnicí 42PEOPLE, režisérkou Petrou Tejnorovou, choreografkou Mirkou Eliášovou nebo režisérským duem SKUTR. Spolupracuje s nejvýznamnějšími českými kulturními organizacemi, mezi nimiž jsou například Centrum současného umění DOX, Divadlo Archa, Národní divadlo, festivaly Struny podzimu, Pražské jaro, Hudební fórum Hradec Králové ad. Věnuje se také edukativním aktivitám pro všechny věkové kategorie. Za projekt Hudba k siréně získal prestižní cenu Prix Italia 2021.

www.berg.cz

SRDEČNĚ ZVEME NA PŘÍŠTÍ KONCERT LETOŠNÍ SEZÓNY

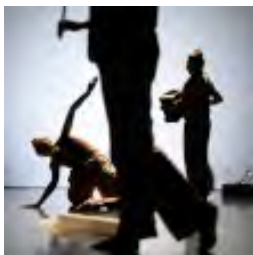

NEW GAME | ... video a virtuální realita pondělí 7. dubna 2025 v 19:30, Studio Hrdinů

Jiří Lukeš – novinka s digitálními zvuky všedního dne [světová premiéra]
Pierre Jodlowski – Respire
Michael Beil – BLACKJACK [česká premiéra]

Miřenka Čechová – režijní a dramaturgická spolupráce
Orchester BERG & Peter Vrábel – dirigent

Interaktivita, videoprojekce, elektronika a všudypřítomné digitální zvuky našeho všedního dne představují základní stavební kameny dubnového večera. Hranice mezi skutečností a virtuální realitou se ztenčuje.

STÁLE STEJNÝ PŘÍBĚH

čtvrtek 6. března 2025 v 18:00 | divadlo PONEC

... inuitská legenda zvukem a pohybem
... představení pro dospělé i děti od 6 let
... staňte se spolutvárci zvukových efektů

Čím je nejlepší na světě být? Obyčejnou trávou nebo krásnou bylinou? Myší nebo ptákem? A co člověkem? Představení o touze žít a přežít inspirované dávnou inuitskou legendou. Stále se opakující koloběh života, nová vyprávění starých příběhů i další život hudebních nástrojů, rekvizit a nejrůznějších kouzelných předmětů, pro které jsme se ponořili do našeho skladu. Ať žije recyklace!

Jana Vöröšová – hudba, Mirka Eliášová – choreografie

Pavel Havrda – light design & video, Renata Weidlichová – kostýmy

účinkují: Jazmína Piktorová, Anna Veverková, Jana Vöröšová, Radek Doležal, Radim Klásek

Společné představení Orchestru BERG, Eli a kol. a divadla PONEC není součástí předplatného na sezónu BERG 2025, je ale možné na ně využít poukázky.

přípitek členům KLUBERG – Eva Kesslová [Orchestr BERG], choreograf Jiří Kylián a paní Soňa Červená

FANDÍTE NÁM? STAŇTE SE ČLENY KLUBERGU!

Chcete podpořit jedinečné projekty z oblasti nového umění?

Zajímá Vás, co se v BERGU chystá, a chcete u toho být jako první?

PŘIDEJTE SE!

Získáte báječný pocit, že přispíváte ke vzniku nových skladeb! Díky Vám se Orchestr BERG také stane o něco méně závislý na veřejných zdrojích. A navíc Vás pozveme například na letní klubové akce, kde se potkáte se skladateli i hudebníky!

Měsíční členský příspěvek: 123 Kč (jednotlivec) / 234 Kč (ve dvou)

... nebo jednou ročně: 1 476 Kč / 2 808 Kč [ve dvou]

ZAJÍMAVOST

Víte, že i kdybychom vyprodali sál jen vstupenkami za plnou cenu, činí příspěvek z grantů a dotací na každou z nich obvykle 800–1000 Kč?

ČLENOVÉ KLUBERGU VZKAZUJÍ

„Jste úžasní, jak se neustále zdokonalujete a vymýšlíte nové a nové nápady!!! Gratuluji, obdivuji a držím palce:-)!!!!“ Martina B.

„Držím palce do další činnosti, obdivuji koncepci a koncerty se mi moc líbí.“ Jana M.

Víc informací: www.kluberg.cz.

Obrátit se můžete také na Evu Kesslovou – T: 604 205 937, E: kluberg@berg.cz

DĚKUJEME VŠEM, KDO NÁM POMÁHÁJÍ!

DÁRCI: Věra Babišová, Martina Bahbouhová, Radvan Bahbouh, Jarmila a Pavel Baudišovi, †Soňa Červená, Jan a Zora Činčerovi, Petr Doležal, Světlana Jägerová, Ondřej Jäger, JNV, Jakub Koutník, Tibor Lopušán, PGK, Vlasta Plocková, Helena a Martin Vágnerovi, Veronika a Libor Winklerovi

KLUBERG (klub dárců Orchestru BERG)

Blanka a Jaroslav Altovi, Martina a Radvan Bahbouhovi, Šimon Caban, Markéta Čejková, †Soňa Červená, Nevelina Dodovová, Hana a Vlastimil Dvořákovi, Václav Eis, Petr Foltánek (ve dvou), Ivan Gabal & Jana Hybášková, Běla Hátlová, Anna a Petr Hejlovi, Ladislav Jack Janků, Pavel Keller, Drahoslava Krnáčková, Rudolf Kryl, Jiří Kubíček (ve dvou), Rudolf Leška (ve dvou), Jana Macharáčková, Martin Machovec, Jiří Malíř, Jana Maříková, Alena Miltová, Mahulena Nešlehová, Věra Nettleová, Jáchym Novotný, Lucie Pavelková, Maika Potužilová, Iva Riley, Zuzana a Jan Rousovi, Kristián Suda, Kateřina Svatoňová, Tomáš Svatoň, Šárka Svobodová, Danilo Tuzar, Vladislava a Martin Valchářovi, Jan Vít, Erika Vorlová, Zuzana Zuberková a jeden anonymní člen

ANDĚLÉ (dobrovolníci)

Věra Babišová, Radvan Bahbouh, Eva a Tonda Blomannovi, Jan Brázda, AK Anna Císařová & Peter Babiš, Dominik Dvořák, Josef Dvořák, Pavel Dvořák, Rut Fialová, Ondřej Holas, Pavel Hons, Veronika Jaklová, Aleš Janíček, Tomáš Jindříšek, Jitka Kloučková, Adam Kneblík, Šimon Kočí, Ivana Kolářová, Johana Kratochvílová, Petr Kubík, Maja Madárová, Daniel Mikolášek, Alena Miltová, Martin Pavala, Michal Pečeňa, Kateřina Plevová, Eva Ridenourová, Michael Romanovský, Michaela a Howard Sidenberg, Petr Somol, Jonáš Starý, Barbora Šlosárková, Lukáš Trnka, Pavel Trnka, Jan Trojan, Pavel Trojan Jr., Šimon Urban, Michaela Volfová a David Zábanský...

PODPORA

Ministerstvo kultury ČR, Hlavní město Praha, Polský institut v Praze, Praha 7, Partnerství OSA, BENU – síť lékáren

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Classic Praha, KlasikaPlus, Opera Plus, Český rozhlas, HISvoice

texty: Eva Kesslová

korektura: PhDr. Alena Miltová

fotografie: Bartek Barczyk [Krauze, Nowak], Waldemar Kompala [Górecki], Sebastian Glapiński [Stańczyk], Filip Błazejowski [Orzechowski], Karel Šuster [Praženica, Vrábel, Stále stejný příběh], Klaus Rudolph [New Game], Pavel Hejný [BERG]